No. 235. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk
NIEUWS-BLAD,

Woensdag 3 October.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat, volgens bepaling van Zijne Exc. den Heere Generaal der Infanterie, Opperbevelhebber dezer Vesting, met wijziging in zooverre der bepaling volgens Publicatie van den 28sten September ll., de Poorten dezer Vesting, te rekenen van heden, zullen worden geopend des morgens ten vijf ure, blijvende de sluiting des avonds, op acht ure, als ook van de Drijfboomen op een half uur vroeger bepaald.

Breda, den 2 October 1838.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

Frankrijk.

PARIJS, den 30sten September.

Het half-officieel blad, *le Moniteur Parisien*, neemt heden een naschrift uit den *Nouvelliste Vaudois* over, het [reeds over Duitschland bekende] berigt houdende, dat de prins *Lodewijk Napoleon* openlijk van zijn regt op het Thurgausche burgerschap afstand gedaan heeft en Zwitserland verlaat.

Men wil hier weten, dat de gezegde prins het voornemen hebben zou om zich naar zijn vader te Florence te begeven, die reeds lang verlangd had zijn zoon bij zich te hebben; andere lieden willen, dat hij in de oostenrijksche staten een verblijf zou zoeken. De door zijn aandeel aan de Straatsburger beweging bekende eskadrons-kommandant *Parquin*, die tot heden bij den prins op Arenenberg verbleef, zou naar Frankrijk terug keeren.

In de gewone correspondentie dezer hoofdstad leest men voorts heden het volgende: Wij zijn thans met de houding bekend geworden, welke het kabinet der Tuilerien omtrent Zwitserland aangenomen heeft, ten gevolge van het besluit des prinsen *Louis* om het zwitsersch gebied te verlaten. Het is zoo, dat het fransch gouvernement zich voldaan verklaart en van het zwitsersch bestuur geen verbanningsdekreet zal vergen; maar de heer *de Montebello* moet aan den president van het eedgenootschap eene nota aanbieden, ten einde hetzelve te verklaren dat de terugkeer van *Lodewijk Bonaparte* het fransch kabinet noodzaken zou om te handelen zoo als het reeds gedaan heeft en de maatregelen die het nu reeds begonnen had, tot het uiterste door te zetten. In deze nota wordt in het geheel niet aangedrongen op het nemen van eenigen maatregel van Zwitserlands zijde, en men hoopt dienvolgens dat dezelve geene aanleiding tot nieuwe moeijelijkheden zal geven.

— De *Gazette des Tribunaux* vermeldt, dat de policie eindelijk op het spoor zou gekomen zijn der verspreiders van den zoogenaamden *republikeinschen Moniteur*. Zij had zich namelijk gisteren naar de woning begeven van den koopman in kruideniers-en verwwaren *Minor-Lecomte*, echtgenoot van de jufvrouw *Rousseau*, weduwe van *Pepin*, die in de zaak van *Fieschi* mede veroordeeld werd, welke beide personen den handel van *Pepin* in diens woning in den faubourg Saint-Antoine voortzetten. Beiden werden gearresteerd onder vermoeden van vervaardiging of verspreiding van den *republikeinschen Moniteur*, waarvan men exemplaren in hunne woning zou gevonden hebben, en, benevens een derde persoon, die zich ten hunnent bevond, naar de prefectuur van policie gebragt. De echtgenoot van *Minor-Lecomte*, weduwe *Pepin*, is echter des avonds, na een kort verhoor, weder in vrijheid gesteld.

— Op de Tuilerien heeft zich het gerucht verbreid, dat de plegtige doop des graven *van Parijs* op den 21sten October zal voltrokken worden.

— De koning en de koningin hebben heden, van den minister van binnenlandsche zaken vergezeld, en begeleid door den directeur der openbare monumenten, *Vatout*, de Magdalena-kerk tot in de bijzonderheden in oogenschouw genomen.

— Het dagblad *l'Américain* vermeldt, dat de scheepsafdeeling onder den schout-bij-nacht *Baudin*, die den 1sten September Brest heeft verlaten, den 9den ter hoogte van Cadix is gekomen, en er de fregatten *la Gloire* en *Medea* heeft gevonden, waarop men gezamenlijk, den 11den, naar de Mexicaansche kust den steven gewend heeft.

— De fransche consul-generaal te Haïti, *Levasseur*, zou in het begin van October van Brest zich naar zijn post begeven.

— In de gewone correspondentie uit Madrid van den 22sten September wordt het volgende vermeld: » Een koerier heeft depeches van den generaal *Espartero* aangebragt, het schijnt dat de generaal *Maroto* zich voor Bilbao heeft vertoond; hij heeft eene verkenning tot onder de muren van de stad gedaan en is vervolgens naar zijn hoofdkwartier teruggekeerd. De graaf van Luchana denkt dat 's vijands ontwerp is om eene expeditie door de Incartationes te beproeven. De opperbevelhebber vindt in den tegenwoordigen toestand het noodlottigste, dat het hem zonder geldmiddelen onmogelijk is om de plannen van den vijand te doen mislukken; zijne troepen lijden aan alles gebrek; de soldaten van verscheidene bataillons hebben zelfs geen schoeisel. De bijzonderheden in deze depeche vervat, hebben tot eene bijeenkomst van de ministers geleid, waarin besloten is geworden om de eerste voorschotten door het huis *Rothschild* gestort, te besteden om in de dringende behoeften van den graaf van Luchana te voorzien. Een konvooi zal nog heden afgezonden worden en met hetzelve eenige millioen realen, schoenen en een groot getal voorwerpen van eerste behoefte worden verzonden. De hertog *van Frias* zal te gelijkertijd den opperbevelhebber op zijne depeches antwoorden.

» De generaal *van Halen* moet morgen de hoofdstad verlaten om het bevel over het leger van het centrum op zich te nemen. Hij zal niet zonder middelen vertrekken; waarschijnlijk zal hem een gedeelte der voorschotten van het huis *Rothschild* worden medegegeven en weldra zullen de kapitalen verbruikt zijn, naauwelijks hebbende kunnen strekken om in de dringendste behoeften van het leger van het noorden en van het centrum te voorzien."

— Uit Bayonne wordt van den 25sten gemeld, dat men er nog geene nadere tijdingen uit het hoofdkwartier van don *Carlos* ontvangen had. — Door brieven uit Estella van den 23sten had men te Bayonne vernomen, dat het 300 man sterke garnizoen van Arnedo, een stadje twee uren van Calahorra gelegen, door den karlistischen brigadier *Ilzarbe*, die den 19den met drie bataillons en een eskadron den Ebro was overgegaan, verrast en gevangen genomen was. Ook een paar kompagnien der geslagene afdeeling van *Alaix*, die zich in wijnbergen verstoken hadden, zouden, volgens een gerucht, door de boeren van den omtrek krijgsgevangen gemaakt zijn.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Nederlanden.

BREDA, den 2den Octobeber.

In het *Provinciaal Dagblad* van dit gewest leest men:

» Den 27. der vorige maand is, achtervolgens Zijner Majesteits geëerbiedigd verlangen, het provinciaal geregtshof alhier ('s Hertogenbosch), bij ontstentenis voor alsnog van genoegzame localiteit in het paleis van justitie, in eene der groote zalen van het gouvernements-hotel, door den heer staatsraad, gouverneur dezer provincie, op eene statige wijze, beëedigd en geïnstalleerd. Zijne Excellentie opende de plegtigheid met eene allezins op den dag toepasselijke aanspraak, die door den heer voorzitter van het hof even doelmatig beantwoord werd, en waarbij Zijn Edel Groot Achtbare, onder dankbetuiging aan welgemelden heer staatsraad gouverneur, voor de zorgen ter dezer gelegenheid genomen, Z. H. E. Gestrenge inzonderheid ook verzocht, om bij Zijne Majesteit wel de tolk te willen wezen, van den diepen eerbied en innigen dank, dien het hof hoogstdezelve toedraagt.

» Bij deze gelegenheid, even als onder het middagmaal, waarop het hof de eer had Zijne Excellentie den heer staatsraad gouverneur, mitsgaders de hooge zoo burgerlijke als militaire autoriteiten, te ontvangen, is met een warm en dankbaar hart de wensch herhaald, dat des konings dagen verlengd mogen worden, zijne vaderlijke regering in allerlei opzigten duurzaam gezegend en in hoogstdezelve het dankbaar Noord-Nederland, tot in de volgende geslachten, de rijpste vruchten moge plukken, van zijne weldadige en milde instellingen.

— » Naar men verneemt, zal Zijne Excellentie de heer staatsraad, gouverneur dezer provincie, in den loop dezer week, deszelfs rondreis door dit gewest vervolgen, en zal door Z. H. Gestrenge dien ten gevolge, op donderdag den vierden dezer, geene audientie worden verleend."

— Bij koninklijk besluit van den 24sten September is aan den heer *A. J. ten Hagen Jzn.*, griffier van de regtbank van eersten aanleg te Gorinchem toegestaan om in het werk dat hij, gelijk in der tijd door ons gemeld is geworden, onder den titel van *Jaarboekje van de Regterlijke Magt*, enz., het voornemen heeft uit te geven, over te nemen de koninklijke besluiten van 10 April 1838 (Staatsblad n°. 12), 8 Junij 1829 (Staatsblad n°. [illegible]) en 11 Junij 1838 (Staatsblad n°. 21).

— Z. M. heeft dezer dagen een plan goedgekeurd tot het daarstellen van nieuwe verdedigingswerken aan het fort [illegible]

tiging verleend tot de aanbesteding der daartoe betrekkelijke werken.

— Door Z. M. is benoemd tot Roomsch-katholijk geestelijke van de 3de klasse voor de dienst in Oost-Indie, de Wel-Eerw. Heer *Cornelis Reijnen*, thans kapellaan bij de R. K. gemeente te Escharen, nabij Grave.

— Voorts is door Z. M. aan *T. C. Snels*, te Waalwijk, vergunning verleend tot het oprigten van eenen windkorenmolen in de gemeente Baardwijk.

— Blijkens eene dispositie van de gedeputeerde Staten dezer provincie zal - in aanmerking genomen dat, ten gevolge van de onlangs plaats gehad hebbende benoeming van den heer *P. Bogaerts* tot arrondissements-ijker alhier, het werk van den herijk in het arrondissement Breda kan hervat worden, - de herijking der in den jare 1837 en vroeger geijkte lengtematen, inhoudsmaten en gewigten, alsmede der onderscheidene tinnen, blikken en houten vochtmaten, voor zoo veel het genoemde arrondissement aangaat, een aanvang nemen op den 15den October aanstaande, en met het einde van het jaar moeten zijn afgeloopen.

— Men meldt ons uit 's Gravenhage, dat er binnen kort van regeringswege eene zoo veel mogelijk naauwkeurige lijst zal worden uitgegeven van de druk- en andere feilen, welke er in de officiele uitgave der nieuwe Nederlandsche Wetboeken zijn ingeslopen, en die alzoo in de editien in zak- en ander formaat, welke met 1°. April des volgenden jaars zullen mogen worden uitgegeven, kunnen worden verbeterd.

— Naar men verneemt, is bij eene dispositie van Z. Exc. den heere minister van binnenlandsche zaken, onder dagteekening van 26 Sept. 1838, no. 115, bepaald, dat volgens den inhoud van de door Z. M. verleende concessie tot den aanleg van een ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem, met het onmiddelijk toezigt over de uitvoering der werken en wat de exploitatie van den weg aangaat, belast wordt de H. ed. gestr. heer *B. H. Goudriaan*, hoofd-ingenieur van den waterstaat.

— Ten gevolge van deswege, ter gelegenheid der benoemingen voor de regterlijke magt, gerezen twijfel, is bij ministeriele resolutie aan de heeren gouverneurs te kennen gegeven, dat alleen nieuwe repertoires zullen behoeven aangelegd te worden door de griffiers bij de provinciale hoven, en dat de overige griffiers de repertoires, door hen of hunne voorgangers gehouden, zulks verkiezende, zonder bezwaar kunnen vervolgen, even als zulks door de deurwaarders geschieden kan.

— Naar men verneemt, zal de stoomboot genaamd *de Stad 's Hertogenbosch*, welke met goed gevolg op den 1 september jl., van de scheepstimmerwerf van den heer *F. Smits*, in de Noord aan den Kinderdijk, van stapel geloopen is, binnen zeer korten tijd, dagelijks de dienst tusschen 's Hertogenbosch en Rotterdam, met de thans varende stoomboot *de Stad Rotterdam*, verrigten. Men vleit zich, dat dit fraai en welingerigt stoomvaartuig, volkomen aan deszelfs bestemming zal beantwoorden.

— Uit Delft wordt ons van gisteren geschreven:

» Heden is bij het Departement Delft der Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, in het lokaal van den Schouwburg, in eene openbare vergadering, aan den heer *W. Bal*, hout-graveur alhier, de zilveren medaille uitgereikt, waarmede dezelve door de Maatschappij, volgens het Programma van 1838, bekroond is ter zake der inzending van proeven van houtsneê-platen-afdrukken, ter welker gelegenheid eene toepasselijke rede gehouden is."

— Uit Amsterdam meldt men, dat de aldaar en te Leijden in garnizoen gelegen hebbende afdeeling kurassiers no. 3, gisteren morgen van daar naar Oosterhout was vertrokken. De twee eerste eskadrons van het gisteren hier doorgekomen regiment no. 9 zullen, naar men verneemt, met den staf te Amsterdam en de twee laatste eskadrons te Leijden garnizoen houden.

— Heden namiddag ten half twee ure, zal aan de scheepstimmerwerf *de Walvisch*, in de groote bikkerstraat te Amsterdam, worden te water gelaten het nieuwgebouwde koopvaardijfregat *Anna Paulowna*.

— Bij de jongstgehoudene paardenwedloopen in de vlakte van Monplaisir bij Brussel, heeft een der paarden van den heer baron *van Heeckeren tot Enghuizen* wederom den hoogsten prijs behaald, bestaande in een heerlijk gewerkte groote gouden vaas en honderd louis d'or.

— Den 22sten september heeft te Würtzburg de plegtige ter aardebestelling plaats gehad van den in het begin der maand te 's Gravenhage overleden vermaarden orthopedischen professor Dr. *J. G. Heine*. Men verneemt bij deze gelegenheid, dat de overledene, die door zijn genie en zijne nuttige uitvindingen in het belang der lijdende menschheid zich zeer verdienstelijk gemaakt heeft, en daarvoor door verscheidene regerende vorsten met ridderorden begiftigd werd, voor dat hij den graad van doctor verworven had, het nederig bedrijf van messenmaker uitoefende.

— Het plan van den heer *Green*, om in het gezelschap van een tijger eene nieuwe luchtreis te doen, ontmoet veel tegenstand van den kant der Londensche ingezetenen; en heeft men aan de eigenaars van den Vauxhall, in welks tuin de opstijging moest plaats hebben, aangezegd, dat men hun, bij voortgang dezer gevaarvolle onderneming, een proces zou aandoen.

— De jongste over Engeland ontvangen tijdingen uit Mexico bevestigen, dat op den 11den Julij de eerste vijandelijkheden door de fransche blokkademagt gepleegd zijn. Later was door dezelve eene mexicaansche stoomboot, die van Tabasco kwam, verbrand en had de kommandant *Bazoche* zich tegen den invoer van zekere artikelen verzet, waarover hem door de pruissische en engelsche agenten vertoogen waren gedaan. De mexicaansche regering nam nog steeds geene represailles, en volgde haar stelsel om louter verdedigenderwijze te handelen.

In tegenspraak met hetgeen door sommige belgische en daarna door parijsche bladen omtrent eene hervatting van de officiele werkzaamheden der Conferentie op den 25sten September gezegd is, leest men in een brief aan den Amsterdamschen *Avondbode* uit Londen van den 28sten geschreven: » Sedert het vertrek van Vorst *Leopold*, is lord *Palmerston* nog niet weder in Londen geweest; maar houdt zich voortdurend te Windsor op. Tot hiertoe heeft men niet kunnen vernemen, of het tusschen zijne lordschap en genoemden vorst, in de laatste dagen, nog tot eenige verklaringen gekomen is. Graaf *Pozzo di Borgo* is eergisteren naar Windsor vertrokken; mogelijk dat er bij diens terugkomst iets dessaangaande uitlekt. Intusschen weet men ook niet, wat de reden is van lord *Palmerston*'s langdurig verblijf te Windsor, daar zijne tegenwoordigheid alhier, bij het ministerie, zoo zeer verlangd wordt. De oostenrijksche en pruissische ambassadeurs waren deze week in de stad, verbeidende de komst van lord *Palmerston*; de eerste, zoo ik meen, om naar het vaste land te gaan, de ander om op nieuw eene reis door Engeland te gaan doen; ook graaf *Pozzo di Borgo* is voornemens zich naar Parijs te begeven, om aldaar eenige weken door te brengen en eenen zaakgelastigde hier achter te laten; zoodat, indien lord *Palmerston* niet spoedig terugkomt, de onderhandelingen over de hollandsch belgische zaken alweder eenige weken uitgesteld of opgehouden zullen worden, indien er, namelijk, nog iets te onderhandelen is, vóór dat Engeland en Frankrijk het van hen verwachte antwoord aan Holland zullen gegeven hebben."

— Het *Algemeen Handelsblad* plaatst heden een brief, dien het zegt van zijnen correspondent uit Londen ontvangen te hebben, mede van den 28sten gedagteekend, waarin beweerd wordt dat lord *Palmerston* er zeer veel aan gelegen zou achten (zoowel om de verwijtingen van den kant van Nederland (?), als om de mogelijke interpellatien die hem in 't Parlement zouden gedaan worden), dat de schijn vermeden wierd, als of de persoonlijke invloed van vorst *Leopold* op zijne richt eenig gewigt in de schaal zou hebben gelegd met betrekking tot de beslechting der hollandsch-belgische aangelegenheid; en waarin voorts verzekerd wordt, dat Engeland reeds weder ernstig bedacht was om de beginselen zijner oude staatkunde te huldigen, hetgeen ook, volgens den schrijver, zou moeten blijken uit de bijzonder vleijende ontvangst die de koningin *Victoria* op het weinige dagen vóór hare krooning gegeven groot diner, aan den hertog van *Nassau* en aan den baron *van der Capellen* te beurt had doen vallen. De schrijver van dezen brief eindigt met zijne meening te kennen te geven, dat, zoo er niet onder de hoven die geacht worden Hollands belangen het meest bij de Conferentie voor te staan, zich eenige bevonden die waanden dat het lang tijdsverloop sedert de aanneming der 24 artikelen aan het 's Gravenhaagsche kabinet, eene wezenlijke verandering in de verpligtingen der vijf hoven jegens Nederland had te weeg gebragt, de zaak van het goed regt thans zoo ongunstig niet staan zou, in weêrwil van de pogingen van Frankrijk ten gunste van Belgie.

De Duitsche tijdingen leveren heden geen nieuws van eenig aanbelang op. Het voornaamste hetwelk dezelve behelzen, volgt hier, kortelijk bijeen getrokken.

Omtrent het adres der Oostvriesche provinciale standen aan de Bondsvergadering, verneemt men dat hetzelve het verzoek zou inhouden, dat die vergadering zich *niet* in de Hanoversche geschillen mengen mogt, ten einde men de hoop ten volle zoude kunnen behouden op de vervulling der belofte, van regeringswege gedaan, om het land al deszelfs oude regten en privilegien terug te schenken. — De Russische grootvorst-troonsopvolger wordt eenige dagen later dan opgegeven is, en wel den 1 of 2den dezer, te Munchen verwacht, om van daar, na drie dagen verblijfs, zijne reis naar Italie regtstreeks te vervolgen. Verscheidene personaadjen uit zijn gevolg, onder anderen de vermaarde russische dichter, genaamd *Schukowsky*, bevonden zich reeds te Munchen. — HH. MM. de keizer en keizerin van Oostenrijk zetten derzelver reis door Italie voort. Den 18den zijn zij te Bergamo, den 20sten te Brescia aangekomen, en aldaar hartelijk ontvangen. Er liep te Rome een gerucht, dat deze hooge personen ook de pauselijke hoofdstad met een bezoek vereeren zouden; men hield dit echter voor onwaarschijnlijk. — Regtstreeksche berigten uit Alexandrie tot den 7den September houden, dat de europesche consuls, in hunne onderhandelingen met *Mehemed*, hunne bedreigingen weder eens met stellige beloften hadden afgewisseld, ten einde op die wijze te trachten het *status-quo* te bewaren. Men bleef echter van gevoelen, dat *Mehemed*, zoodra hij eens voorgenomen had om tot een bepaalden geweldigen stap te komen, geen rust zou houden, voordat zijne betrekking op een anderen grondslag rustte dan die het uitvloeisel van den vrede van Kutaiah geweest was. Het was nog tot geene openbare vijandelijkheden gekomen.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.